

Vlaams
Parlement

vergadering **C173**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 16 maart 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de frequenties voor lokale radio's – 1447 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de digitalisering van het radiolandschap – 1491 (2016-2017)	10
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het ontbreken van een socio-economische analyse bij de samenstelling van de frequentiepakketten voor particuliere radio-omroeporganisaties – 1498 (2016-2017)	14
VRAAG OM UITLEG van Jean-Jacques De Gucht aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over tijdens WO II geroofde kunst die in publiek bezit is – 1364 (2016-2017)	17
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over taalvariatie en taalevolutie naar aanleiding van de uitspraken van de algemeen secretaris van de Nederlandse Taalunie – 1446 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de rol van de Nederlandse Taalunie met betrekking tot het Nederlands – 1535 (2016-2017)	21
VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de sollicitatieprocedure voor de nieuwe directeur-intendant van het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) – 1512 (2016-2017)	27

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de frequenties voor lokale radio's – 1447 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Voorzitter, collega's, minister, het frequentieplan voor de radio's ligt bij de Raad van State, dus ik dacht dat het misschien het moment was om een aantal elementen aan te brengen, die nog kunnen worden verduidelijkt, verfijnd, veranderd, wat dan ook. Ik ga eerlijk zijn: we krijgen heel veel reacties. Ik denk niet dat ik de enige ben in deze zaal die zoveel reacties krijgt. Minister, het is niet eenvoudig om tussen al die reacties de ware, correcte vragen te onderscheiden van de andere belangenvragen, ook voor mij niet, in alle eerlijkheid. Ik wil vooraf wel zeggen dat we het eens zijn met de principes van het decreet dat hier is goedgekeurd. Wij hebben het ook goedgekeurd. Die zijn: het belang van de lokale radio versterken, de ketenradio's wegwerken, vier netwerkradio's in Vlaanderen mogelijk maken en de upgrade naar DAB+, maar dat laatste is voor straks. Daar ben ik het dus mee eens, maar de toepassing ervan op het terrein is duidelijk niet zo eenvoudig. Ik hoop ook dat u in de mate van het mogelijke op een realistische en juiste manier, wat dat ook is, rekening houdt met de bezorgdheden die worden aangebracht door die lokale radio's, niet het minst als het gaat over de kostprijs voor die financieel niet zo sterke, die financieel bescheiden lokale radio's. Uiteraard moet de erkenningsfase ook nog plaatsvinden. Er zijn dus nog wel wat stappen te zetten in dit proces, maar niettemin duiken er dus vragen op die naar mijn mening legitiem zijn, en die ik u graag wou voorleggen.

De achtergrond hiervan is dat er op veel plaatsen een soort strijd aan de gang is, soms vanuit ketens die frequenties verliezen, maar ook tussen lokale radio's die al dan niet frequenties moeten wisselen of delen of waarvoor er bijkomende frequenties zijn. De complexiteit zal uiteraard leiden tot discussie en strijd. Ik sluit dat niet uit. Niet alles is echter legitiem wat dat betreft.

Minister, ik heb een aantal vragen opgesteld. Ik zal ook proberen die te duiden. Het is een beetje een andere manier, maar het is anders te technisch, te ingewikkeld.

Kan worden bevestigd dat lokale radio's die een bijkomende frequentie krijgen, voorrang krijgen? Wat bedoel ik daarmee? Er zijn heel wat frequenties van de ketenradio's toegewezen aan lokale radio's, die zo een groter zendgebied krijgen. In veel gevallen is dat een tweede frequentie, of soms zelfs een derde. Dat zijn drie zenders met een relatief lage wattage. Ik stel die vraag naar voorrang omdat de eigenaars van die andere frequenties die vandaag in een ketenradio zitten, over diezelfde frequentie blijkbaar een dossier zouden indienen. Dan krijg je een vreemde strijd tussen de lokale radio die er origineel was en een deel van een ketenradio die op hetzelfde terrein actief is. Zullen de echt lokale radio's, die als dusdanig worden erkend, voorrang krijgen? Die vraag is dus ingegeven door de informatie dat een aantal 'verliezers' van frequenties, vooral ketenradio's, ook dossiers gaan indienen voor dat 'verloren' pakket.

Sommige lokale radio's zullen een bijkomende vergunning kunnen verwerven in een andere, aangrenzende gemeente. Mogen de radio's dan in die gemeente de technische installatie opzetten, ervan uitgaand dat de zenders die hun vergunning verliezen, ofwel hun locatie niet zullen afgeven, ofwel er overdreven veel geld voor zullen vragen om die te gebruiken? Dat is niet hypothetisch. De vraag is wel realistisch. Blijkbaar is dat een probleem. Dat is eigenlijk jammer, want lokale radio's dreigen in Vlaanderen tal van nieuwe installaties te moeten bouwen, terwijl er bestaande zullen zijn die niet meer voor radio zullen worden gebruikt.

Een soort koppigheid, of misschien zakenbelangen op lange termijn, weerhouden ketenradio's ervan om die af te staan.

Ik heb mijn vragen proberen te ontdoen van lokale situaties, want ik wil niet in dat verhaal terechtkomen. Vandaar het hypothetische. Stel dat er in een stad twee frequenties van een ketengroep zijn die vervallen en ze worden alle twee toegewezen aan lokale radio's, aan twee verschillende radio's. Stel dat lokale radio A frequentie X krijgt toegewezen, en lokale radio B frequentie Y. X en Y liggen in dezelfde stad. Kan radio A zijn frequentie X dan eventueel opzetten op de installatie van Y, zodat men elkaar organisatorisch niet in de wielen rijdt?

Mijn volgende vraag is eigenlijk een praktische vraag. Acht u het haalbaar dat de radio's die nog voor de zomer een dossier moeten indienen, alle technische gegevens en een locatie van een nieuwe toegewezen frequentie in het dossier kunnen opnemen als de huidige gebruikers van die frequentie die pas eind dit jaar zullen stopzetten? Dat lijkt me technisch zeer moeilijk te realiseren. Zou het niet logisch zijn dat radio's waaraan een aangevuld of nieuw frequentiepakket werd toegewezen en die daar een dossier voor indienen, pas later, dus begin volgend jaar, als de huidige vergunningen aflopen en de frequenties vrijkomen, een bijkomend dossier inzake de locatie, de technische specificaties enzovoort zouden kunnen indienen voor die tweede frequentie?

In een aantal gevallen kan een tweede gebied worden bestreken via de huidige zendlocatie, maar met een groter vermogen en met richtantennes. Kan een dergelijk alternatief worden onderzocht of is dat uitgesloten? Ik wil dat even preciseren. Een zender heeft een bepaald bereik. Als die een groter gebied toegewezen krijgt, is het dan mogelijk om, in plaats van twee zenders te hebben op twee frequenties, er toch maar één te hebben, die ofwel krachtiger wordt ofwel gericht uitzendt? Dat bedoelen technici met 'richtantennes'.

Het zou technisch eenvoudiger en kostenbesparend zijn, mocht een lokale radio een zendlocatie kunnen overnemen van diegene die ze verliest. Ik verwijs naar mijn vorige vragen. Denkt u eraan om die overnames te faciliteren?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Uw eerste vraag gaat over – zoals u het aangeeft – een 'voorrang' voor de lokale of de echte lokale radio's. Sowieso bepaalt en bepaalde het Mediadecreet dat de erkenningen van de lokale radio-omroeporganisaties afliepen en aflopen op 31 december 2017. Ik herhaal dat nog even, al trap ik hiermee een heel open deur in: wij hebben natuurlijk een situatie waarbij, ook door de verlenging van een aantal frequenties, sommigen er ten onrechte van uitgaan dat een frequentie van hen is. Dat is niet zo. Dat zijn niet de regels van het spel. Ik probeer daar voorzichtig over te communiceren, om geen ontgoochelingen van lokaal engagement te veroorzaken. Maar dat is wel een essentiële spelregel.

Dat is dus de premisse waarvan we moeten vertrekken en op die premisse wordt dan de nieuwe erkenningsronde opgestart zodra we klaar zijn met de twee uitvoeringsbesluiten. Een eerste besluit betreft het opstellen van een nieuw frequentieplan, het tweede besluit gaat over een erkenningsprocedure voor de nieuwe categorieën van radio-omroeporganisaties, namelijk de netwerkradio-omroeporganisaties en de lokale radio-omroeporganisaties. Beide besluiten werden een eerste maal goedgekeurd in december 2016. Op 24 februari 2017, na het advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) en na het verslag van het departement, werden beide besluiten voor een tweede maal principieel goedgekeurd. Nu liggen ze bij de Raad van State.

De aanvragen tot erkenning als lokale omroeporganisatie zullen inhoudelijk en kwalitatief worden getoetst aan een aantal criteria die elk op een bepaalde manier

worden gewogen, zoals heden beschreven in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende diverse uitvoeringsbepalingen over radio-omroep en houdende wijziging van diverse besluiten over radio-omroep. Deze werkwijze moet ervoor zorgen dat bij meerdere kandidaten voor eenzelfde frequentiepakket – dat kan en zal voorkomen – voor deze lokale radio's de kandidaat gekozen wordt die de hoogste score behaalt. Er is dan ook geen 'voorrangsregel' bepaald, zoals u beschrijft.

Mijn administratie is natuurlijk goed op de hoogte van het veld en de pappenheimers die daarop actief zijn. De wet is de wet en het decreet is het decreet en de regel die ik daarnet beschreef, is primordiaal. We willen er ons natuurlijk wel voor hoeden – vanuit de doelstelling van het beleid en het decreet en nu wij de oneigenlijke ketenradio's en netwerkradio's in een decretale categorie gaan stoppen, met voor iedereen gelijke kansen om een van die vier frequentiepakketten te hebben – dat hier en daar geen ketenradio's van middelgrote of kleine schaal ontstaan. Ook dat fenomeen doet zich voor. De inhoudelijke doelstelling van het decreet is wel degelijk om de lokale radio alle mogelijke kansen te geven. Dit neemt niet weg dat wij ook juridisch correct te werk moeten gaan, en dat het dus volgens de weging van die criteria zal gebeuren. Formeel is er dus geen voorrang. Het is echter belangrijk dat de lokale radio's de kansen krijgen die zij verdienen.

Het gaat niet om een bijkomende vergunning. Een nieuwe erkenningsronde is en zal gebaseerd zijn op de premisse dat het gaat om nieuwe erkenningen. In principe dient de opstelplaats van de antenne voor een bepaalde frequentie zich te bevinden in de toegewezen lokaliteit, met andere woorden de desbetreffende stad of gemeente. De kandidaat in kwestie moet dan bekijken of hij opteert om in een nieuwe zendinstallatie te voorzien, dan wel een overeenkomst sluit met iemand die al een antenne heeft. Stel dat iemand inderdaad al een erkenning had, maar bij de nieuwe erkenningsronde zijn erkenning verliest, dan moet deze persoon beslissen wat hij met zijn vroegere antenne doet en of hij die al dan niet behoudt dan wel verkoopt. Daar kunnen en willen wij als overheid niet in tussenbeide komen. Bij het opstellen van de nieuwe installatie van een radio dient ook onder meer de inpasbaarheid in het frequentieplan te worden nagegaan. De Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) zal, zoals altijd, de zendvergunningen afleveren nadat een erkende radio-omroep een aanvraag voor een zendvergunning heeft ingediend bij de VRM en de inpasbaarheid van de al dan niet nieuwe installatie in het frequentieplan werd onderzocht door het departement. Dat betekent dat in het door u aangehaalde voorbeeld zal moeten worden nagegaan of frequentie X en frequentie Y op dezelfde opstelplaats inpasbaar zijn in het frequentieplan. Het wordt dus niet uitgesloten, maar het is ook geen automatisme.

Uw vierde vraag gaat over de timing, de tijdsdruk die op ons maar ook op de dossierindieners rust. Het is inderdaad mijn streven om zo snel mogelijk na een mogelijke definitieve goedkeuring van de twee uitvoeringsbesluiten een oproep tot kandidaatstelling te lanceren voor erkenning als netwerkradio-omroeporganisaties of als lokale radio-omroeporganisatie. Het is aan de kandidaat voor een frequentiepakket om een zo volledig dossier en project in te dienen. Decretaal krijgen de al dan niet nieuwe radio-omroeporganisaties een jaar tijd om operationeel te worden. Dat staat in artikel 134. Artikel 146 bepaalt dan weer dat wanneer afgeweken wordt van de ingediende offerte, de VRM hiervan op de hoogte moet worden gebracht. Men kan dus na het verkrijgen van de erkenning nog wijzigingen aanbrengen aan het ingediende dossier met betrekking tot de technische infrastructuur. De VRM moet hierover oordelen. Let wel: in artikel 19 van het voorliggende besluit van de Vlaamse Regering houdende diverse uitvoeringsbepalingen over radio-omroep en houdende wijziging van diverse besluiten over radio-omroep staat als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor het indienen van een dossier dat kandidaten die voorstellen om niet alle frequentiecapaciteit te gebruiken, niet in aanmerking komen voor erkenning. Dat is dus wel een duidelijke correctie, en een duidelijk antwoord op uw vraag, misschien niet het antwoord waarop u hoopte – maar dat is

in elk geval wel altijd de bedoeling geweest. Men moet dus wel degelijk de volledige zendcapaciteit uitputten.

Wat betreft de grotere vermogens en de richtantennes en dergelijke verwijs ik naar het antwoord op de vorige vragen. Wanneer een pakket wordt toegekend met twee frequenties, heeft de doelstelling van de beleidskeuze tot schaalvergroting ertoe geleid dat beide frequenties in gebruik moeten worden genomen in beide locaties. Als men dus vanuit één locatie op één frequentie zou uitzenden voor beide lokaliteiten, dan wordt de frequentiecapaciteit van de tweede locatie niet gebruikt en is het dossier conform artikel 19 van het Procedurebesluit onontvankelijk.

Tot slot was er uw vraag over de kostenbesparing bij het overnemen van elkaars apparatuur en zendmasten en -locaties. In het specifieke scenario waarbij de oude zendvergunninghouder zijn erkenning, en dus zijn zendvergunning, verliest en een nieuwe omroep die erkenning krijgt, ben ik het ermee eens dat het technisch eenvoudig en kostenbesparend zou zijn om een zendlocatie 'over te nemen'. Maar dat is de facto een privaatrechtelijke en dus contractuele aangelegenheid. Daar kan de overheid niet in tussenbeide komen. Dat zal dus misschien op eBay vervolgd worden.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Op 2dehands.be, eBay enzovoort. De betrokkenen zeggen: die antennes kunnen ook gebruikt worden voor andere functies dan puur voor lokale radio, dus we gaan die niet laten gaan, en zeker niet voor een prikje.

Ik heb geen enkel antwoord gehoord waarvan ik zou denken: dat is niet wat u verwacht, omdat u dat suggereert, over de inname van de meerdere frequenties. Ik ben het daarmee eens, al weet ik heel goed – dat is een deel van de klachten en opmerkingen die je krijgt – dat voor een aantal lokale radio's de investering in bijkomende zendinstallatie, maar ook de bijhorende kosten van auteursrechten bijvoorbeeld, niet eenvoudig is, des te meer omdat sommige zendgebieden volgens een aantal spelers in het veld economisch niet sterk genoeg zijn om daar reclamewervingen te doen, niet samenhangend zijn als gebied. Ik ga daar niet op vooruitlopen, er staat straks nog een vraag om uitleg op de agenda over dat punt. Laat ons ons de discussie straks voeren. Maar dat is op zich een delicate kwestie.

Niettemin ben ik het wel eens met de optie die u en wij allen genomen hebben, namelijk iets sterkere lokale radio maken, ook zakelijk sterker, meer draagkracht. Als principe kan ik dat wel delen.

Ik heb nog één bijkomend vraagje, minister, over de rol van de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) in deze fase van de besluitvorming. Uiteraard kennen we de rol van de VRM bij het toezicht en de controle enzovoort, maar de VRM is de plek waar vandaag wellicht de meeste engineeringcapaciteit aanwezig is als het gaat over het beoordelen van de frequenties, de pakketten enzovoort. Worden die ingenieurs, die specialisten bij de VRM, in deze fase van het werk al dan niet betrokken?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Collega Caron, bedankt voor de vraag.

Ik heb zelf, net als collega Caron, dit decreet mee ondertekend, omdat we denken dat de uitgangspunten heel belangrijke uitgangspunten waren, namelijk het tegengaan van ketenvorming en het opwaarderen en echt lokaal maken van lokale radio's. Maar ik heb ook altijd aangegeven dat 'the proof of the pudding is in the eating' is, dat het frequentieplan zal maken dat die doelstellingen gehaald kunnen worden of niet.

Wij krijgen inderdaad heel veel bezorgde mails en telefoons vanuit zeer vele hoeken. Als het er zoveel zijn, is het natuurlijk onze plicht om die signalen vanuit het

veld ernstig te nemen. Het is trouwens niet alleen van het veld. Mijn vraag heeft betrekking op het advies dat de Strategische AdviesRaad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) heeft ingediend, maar daarover straks zeker meer.

De punctuele vragen van collega Caron zijn ook heel terecht, want die leven ook heel hard. Ik wil nog een bijkomende vraag stellen. We zien nu dat er een 80-tal lokale radio's zijn. Volgens het huidige frequentieplan gaat er ongeveer plaats zijn voor een 75-tal. Er gaan er dus een aantal uit de boot vallen. We hebben 4 grote netwerken waarin we voorzien, maar het ziet ernaar uit dat er veel meer kandidaten gaan indienen voor een netwerkradio. Is het dan mogelijk dat degenen die zich nu verenigen en indienen voor een netwerkradio, als ze daar uit de boot vallen, dan toch een aanvraag kunnen indienen als lokale radio? Kunnen ze twee dossiers indienen?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Dit is een interessante vraag. We worden de laatste tijd allemaal bestookt met mails en telefoontjes van verontruste lokale radio's, maar ik denk dat we de mensen ook niet moeten opjagen. Er is hier inderdaad een decreet goedgekeurd – unaniem, dacht ik zelfs – dat nu wordt uitgevoerd. En dat er al eens een wiel zal afrijden, ik vrees dat dat niet te vermijden is, onder andere, om te beginnen, bij de ketenradio's. Die worden – we moeten daar eerlijk in zijn – een stukje geïsoleerd, waar we met de netwerkradio's nog een oplossing voor de beste onder hen proberen te bieden.

Wat de echte lokale radio's betreft, weet ik niet hoe u aan die 75 komt, mevrouw Segers. Ik dacht dat het er 124 of zo waren. De minister zal straks het exacte cijfer geven, maar ik dacht alleszins dat het er meer dan 100 waren. Dat is inderdaad nog veel, aangezien er slechts een 80- à 90-tal echte lokale radio's opereren, zoals wij dat verstaan, met de nodige lokale binding, met vaak mensen die dat ook al 20, 30 jaar doen. We gaan hopelijk die mensen ook de kans geven, met de uitvoering van het decreet, om verder te werken aan zo laag mogelijke kosten. Dat er her en der kosten bij zullen komen, dat hadden we ook kunnen voorspellen, want ons idee is altijd geweest om de lokale radio's een iets groter zendgebied te geven, zodat ze commercieel ook iets beter kunnen overleven. Er zit natuurlijk altijd eten en drinken in zo'n nieuw verhaal.

Ik weet niet of Nederland sinds gisteren opnieuw gidsland zou kunnen zijn, maar ook daar is men bezig met 'streekradio's' – dat zijn een beetje onze lokale radio's. En voor een toch groter grondgebied dan Vlaanderen, met meer inwoners, zouden zij streven naar slechts 67.

Om maar te zeggen dat we nog ruim in het jasje zitten en dat er hopelijk op die manier niet te veel wielen afvallen. Die bezorgdheid delen we allemaal. Nu is het vooral aan de administratie en aan het kabinet om dit verder uit te werken op een manier die zo goed mogelijk aansluit bij wat we hier allemaal hebben bedoeld. Ik pleit ervoor om op dit moment niet te veel onrust te veroorzaken in het radiolandschap. Het is begrijpelijk, veranderingen zijn altijd moeilijk, maar de kans dat het plan zoals het nu is, zoals het gekend is en waar iedereen zijn zeg over heeft kunnen doen, pro en contra, nog zal veranderen, is zeer klein. Iedereen weet nu dus waar hij aan toe is en kan beginnen werken aan zijn dossier. Dat is de belangrijkste boodschap die we aan iedereen moeten meegeven.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Als meerderheid hebben wij natuurlijk altijd de uitgangspunten van de minister voor de herschikking van het radiolandschap ondersteund. We dachten en denken dat daar een aantal heel goede elementen in zitten en die blijven overeind: de stap naar digitalisering, DAB+, waar mevrouw Brouwers het straks over zal hebben, kansen geven aan die netwerkradio's of

aan één dan toch met een uitgesproken Vlaams profiel, terugkeer naar de echte lokale radio's met lokaal nieuws, verwevenheid met het verenigingsleven, maar ook een grotere economische kracht door die zendgebieden te verruimen, waardoor men meer reclame kan werven en professioneler kan werken.

Die krachtlijnen blijven ook vandaag overeind, maar wat hier al is gezegd, merken wij natuurlijk ook. Wij krijgen van alle kanten reacties, vooral op het hoofdstuk lokale radio's. Die reacties kunnen wij ook niet altijd inschatten. Vaak is het een welles-nietesspelletje wanneer men de verschillende spelers hoort. Voor ons als politici is het zeer moeilijk om daarin tussenbeide te komen. Wij moeten daar toch rekenen, minister, op u en uw administratie, op de deskundigen die daarmee bezig zijn, en hopen dat zij het tot nu toe op een correcte manier hebben bekeken en dat ook in de toekomst zullen doen, wanneer de dossiers worden ingediend. Daar heeft mevrouw Brouwers gelijk: het komt erop neer dat men goede dossiers moet maken die dan op een correcte en objectieve manier moeten worden beoordeeld. Hopelijk zal dat resultaat dan ook zijn wat we ervan verwachten.

Ik ga daar verder niet te diep op in. Er zijn heel veel vragen, merken we ook, van die lokale radio's. De heer Caron heeft er in zijn vraag een aantal opgesomd, maar er zijn er nog wel meer. Ik denk dat het belangrijk is dat de spelers, de lokale radio's, van u of van uw administratie heldere antwoorden krijgen op die vele vragen, die vaak ook technisch zijn. Ik heb eigenlijk ook liever dat ze die aan u stellen dan aan mij.

Wij kunnen niet anders dan rekenen op een correcte behandeling van de dossiers die worden opgemaakt en ingediend. Hopelijk komt daar een goed resultaat uit.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Mevrouw Brouwers had het over Nederland als gidsland – ik ben ook een voorstander van de Groot-Nederlandse gedachte – maar misschien krijgen we in 2019 wel een aanvraag voor een partij voor de radio wanneer we het Nederlandse voorbeeld volgen. Iedereen heeft daar tegenwoordig zijn eigen partij.

Ik heb eerder al een vraag gesteld over de frequentiepakketten. Er is effectief paniek op het terrein. We krijgen mails binnen die soms neigen naar wanhoop en paniek. Ik ga ervan uit dat de administratie en het kabinet de nodige duidelijkheid kunnen verschaffen aan die radio's en hun vragen duidelijk kunnen beantwoorden.

Minister, met het Radiodecreet willen we lokale radio versterken, en geen bijkomende grote radio's creëren.

Wij geven door wat wij horen op het terrein. Zoals ook de heer Vandaele zei, kunnen wij niet onmiddellijk een antwoord geven op de technische vragen, dat laten we over aan de deskundigen. Maar we rekenen er wel op dat de dossiers snel en correct worden behandeld en dat men zoveel mogelijk tegemoetkomt aan vragen om informatie. Vaak gaat het over mensen, ook jonge mensen, die zich al dan niet vrijwillig engageren.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Wat de rol van de VRM betreft, is er sprake van eerder formeel overleg op bepaalde tijdstippen tussen onze administratie en de VRM met het oog op een kennisdeling tussen de twee instanties waar de meeste kennis zit over het radiolandschap. Hun tol in dezen is natuurlijk consecutief anders. De administratie zal de erkenning, op basis van de criteria die ik u daarnet heb genoemd, al dan niet voorstellen of adviseren aan de Vlaamse Regering. De VRM zal het operationele luik verder opvolgen.

Ik geef u een voorbeeld waarin die samenwerking is gebeurd maar dat niet te maken heeft met dit dossier maar wel met wat daaraan voorafging.

U weet dat wij op een bepaald ogenblik hebben onderzocht of op technisch vlak een vierde landelijke radio überhaupt mogelijk is. Berekeningen van de administratie werden op het terrein getoetst, met rondrijdende zend- en ontvangstapparatuur. Ik ben toen zelf meegereden, want ik wou toch eens weten hoe dat er precies aan toe gaat. Toen zag ik dat theoretische en praktische kennis elkaar kunnen versterken.

In het algemeen, en zonder te abstract te worden, denk ik dat het aantal klachten en bezorgdheden niet overdreven groot is. Natuurlijk zijn die er wel, en soms heerst er zelfs paniek, maar het is niet zo dat er een schokgolf doorheen het hele radiolandschap gaat. Zowel het kabinet als de administratie probeert daarop zo goed mogelijk te reageren, en ik denk dat we daarin slagen. Ik benadruk dat we de doelstellingen inzake het radiolandschap die we tegen 1 januari 2018 willen realiseren en die zijn vervat in decreten, het frequentieplan en het Procedurebesluit blijven nastreven en wellicht ook zullen realiseren. Maar dat zegt natuurlijk niet noodzakelijk iets over een aantal individuele gevallen.

Na de erkenning van de nieuwe aanvragen zijn er geen 75, maar 120 en 130 lokale radio's. *(Opmerkingen van Katia Segers)*

We hebben een oplossing, een parkeerplaats, gevonden voor de oneigenlijke ketenradio's, dankzij de nieuwe rol van de netwerkradio's. Dat zorgt niet overal, maar wel op de meeste plaatsen, voor ruimte voor de echte lokale radio's. Een definitief antwoord op de tweede vraag van de heer Caron kan evenwel pas in het najaar worden gegeven.

Kan worden ingetekend op een netwerkradio én op een lokale radio? Dat kan, maar niet consecutief. Het is niet zo dat de aanvraag voor de erkenning van een netwerkradio die wordt afgewezen, kan worden omgezet in een aanvraag voor een lokale. Dat moet parallel, gelijktijdig gebeuren. Het kan dus samen, maar dan moeten de regels inzake cross-ownership worden gerespecteerd. Op een bepaald moment zal men dus moeten kiezen. In principe kan men wat de aanvragen betreft op twee paarden tegelijk wedden, maar uiteindelijk zal men moeten kiezen: voor een netwerkradio of voor een lokale radio.

Voorts zijn hier wijze zaken gezegd. Ik zal me niet uitspreken over wat er nog zal veranderen, in het licht van het komend advies van de Raad van State. Ik wacht het advies af. Ik kan me wel vinden in wat is gezegd: in het algemeen is het min of meer duidelijk waar het na de inspraakprocedure naartoe gaat of naartoe kan gaan. De voorbereiding, die overigens al ten dele bezig is, is dus het beste antwoord dat kan worden gegeven op de heersende ongerustheid.

Bart Caron (Groen): Ik heb nog twee opmerkingen. Ik zou graag hebben dat in de erkenningsprocedure de echte lokale radio's niet worden weggeduwd door mooi opgestelde dossiers van voormalige keteneigenaars. U schijnt te hebben aangegeven dat u het op dat punt met me eens bent. Men kan een geweldig mooi dossier indienen, maar achteraf blijkt dan dat miniketens worden geboren. U weet ook dat een aantal actoren aan zulke projecten werken. We mogen niet een variant binnenhalen van wat we eigenlijk willen bestrijden. Ik ga ervan uit dat de erkenningsprocedure en het Procedurebesluit dat zullen voorkomen.

Er kunnen specifieke lokale situaties zijn die zorgen voor technische problemen. Ik vraag dat uw administratie en uw kabinet een begripvol en fijngevoelig luisterend oor opbrengen voor die specifieke situaties. De algemene richting waarin u marcheert, kan ik natuurlijk steunen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de digitalisering van het radiolandschap
– 1491 (2016-2017)**

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, een belangrijk onderdeel van het nieuwe radiobeleid zoals dat is verwoord in de conceptnota van de Vlaamse Regering en in die van mijn fractie is de digitalisering van het radiolandschap. Dat is het uitgangspunt en ook de kers op de taart van onze nieuwe visie op radio, want dat realiseren we niet van de ene dag op de andere. In oktober heb ik met een vraag om uitleg geïnformeerd naar de stand van zaken van het digitaliseringsproces, meer bepaald naar het afsluiten van een raamovereenkomst voor consultancy, in functie van de opmaak en de uitvoering van een trajectplan voor de uitrol van DAB+ in Vlaanderen. Deze driejarige opdracht omvat zowel het uitwerken van een technisch advies over de optimale samenstelling en inrichting van de beschikbare frequentieblokken van DAB+ als het onderzoek van de technische begeleiding van de DAB+-uitrol.

Ook de opmaak en uitvoering van een strategisch-economisch trajectplan behoort echter tot de opdracht: het samenbrengen van de stakeholders in functie van een industriële consensus omtrent de DAB+-uitrol, alsook het uitwerken van een analyse en het voorstellen van de nodige incentives en communicatiecampagnes.

Ook tijdens de parlementaire bespreking van het Radiodecreet heb ik nog eens geïnformeerd naar de stand van zaken. Ik heb gevraagd hoe het zat met de aanduiding van de consultancyopdracht, met het organiseren van de rondetafel met de stakeholders en natuurlijk ook met de uitrol zelf van DAB+ door de openbare omroep. Het proefproject is immers afgelopen en Els Van de Sijpe, mediamanager Radio van de VRT, kondigde vorig jaar tijdens de hoorzitting nog aan dat de VRT klaar was om haar DAB+-zenders uit te rollen. Ik citeer haar even: "Een upgrade van DAB naar het verwante DAB+ kan vrij snel gebeuren. Voor de VRT en partner Norkring zou dit een kwestie van enkele maanden zijn. De VRT heeft al een kanaal gelanceerd voor DAB-tests."

Minister, de meest recente info kreeg ik dan van u tijdens de plenaire bespreking van ons Radiodecreet, op 22 december. U had even voordien gezegd dat de stakeholders de week erna bij elkaar zouden worden gebracht, maar toen zei u dat u zich een beetje had laten meeslepen door uw enthousiasme, dat de aangekondigde kick-off van de rondetafel met alle stakeholders dus niet in december of zo zou plaatsvinden, dat u een beetje te vroeg was. De opdracht van de partner waarmee men die omschakeling gaat doen, was toen wel degelijk van start gegaan, maar de rondetafel op zich heeft nog altijd niet plaatsgevonden. U zei toen dat het bureau wel volop bezig was met het leggen van contacten en het contacteren van stakeholders. U zei: "In die zin worden de poten wel onder de tafel gezet, maar waarschijnlijk zal men pas na Nieuwjaar bijeen komen. Het proces is onherroepelijk in gang gezet." Ondertussen is het volgende week lente, is het half maart, en is het toch wat windstil gebleven in dit nochtans heel belangrijke dossier. Ik heb het gezegd: het is voor een stuk het uitgangspunt en ook de kers op de taart van het hele radiodossier. Er moet natuurlijk ook op dat vlak verder vooruitgang worden geboekt, denken wij althans.

Minister, welke activiteiten heeft die consultancypartner ondertussen reeds uitgevoerd, sinds de opdracht is toegewezen in december 2016? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de rondetafel met alle stakeholders over de digitalisering van het

radiolandschap? Wanneer zullen de VRT-radiozenders te beluisteren zijn via DAB+, en zal de VRT de uitrol van die digitale radiozenders koppelen aan een communicatie-campagne over de voordelen van digitale radio? Enigszins aansluitend daarbij, hoe zit het ook met de verdere uitvoering van de verplichting voor de drie nationale zenders om tegen 1 september 2018 op DAB+ te gaan? Is daaromtrent ook nog wat gebeurd?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Wat heeft de consultancypartner reeds gedaan? U weet dat Jacky B. de naam is van die firma. Mevrouw Jacqueline Bierhorst en de heer Roel Schiphorst hebben sinds het aanvaarden van de opdracht reeds verscheidene zaken uitgevoerd, met name – uiteraard – een analyse van het Vlaamse landschap, een analyse van het regelgevend kader en een eerste verkennende gespreksronde, maar dus allemaal bilateraal, met de diverse stakeholders, waaronder ook mijn administratie. Ik zal u straks uitleggen waarom het rondetafelconcept op dit ogenblik niet geschikt is om de juiste stappen te zetten, maar men is wel permanent in gesprek met alle stakeholders.

De opdrachtnemers hebben op een vergadering van 9 februari de eerste bevindingen toegelicht. Een nieuw overleg vond gisterenavond plaats. Daar kom ik zo meteen op terug. Daarop werd een nieuwe stand van zaken omtrent het technisch en strategisch plan gegeven en werden de verdere en komende stappen voorgesteld. Daarover volgt nu in de komende dagen een terugkoppeling van mijn kabinet en het departement, dat, zoals u weet, als opdrachtgever fungeert. Daarna bekijk ik welke verdere stappen kunnen en moeten worden gezet in de verdere uitwerking van het DAB+-plan.

Dan de stand van zaken in het algemeen. De aanpak van een rondetafel maakt inderdaad wel degelijk deel uit van de opdracht van de onderzoekspartners. Dat weet u. Het is een onderdeel van het projectplan. Het projectplan bestaat uit een technisch plan en een strategisch plan. Belangrijk – en dat is gisterenavond duidelijk geworden – is dat in het plan de stappen in een consecutieve volgorde moeten worden gezet. Zolang er geen technische afspraken zijn gemaakt, werkt een stakeholdersoverleg volgens onze consultancypartner contraproductief. Ze baseren zich daarvoor op de eerdere uitrol van DAB+ in andere Europese landen. Er moet dus eerst een keuze volgen voor een bepaald technisch scenario, en daar wordt nu aan gewerkt. Ze hebben dus concreet aangegeven dat, in plaats van onmiddellijk met iedereen samen te gaan zitten, het beter is om nu de komende weken en maanden het probleem van de dekking voor DAB+ op te lossen. Dan is het de bedoeling om op de consumentenapparatuur te mikken, om dan vervolgens op de auto's te mikken, en als dat alles dan chronologisch in een goede keten zit, dan gaat men zich op de consument, op de radioluisteraar richten. Op dit ogenblik heb ik het volste vertrouwen in die aanpak, omdat deze mensen echt wel ervaring hebben met de uitrol van DAB+ in andere markten, en goed hebben gezien met welke ritme bepaalde dingen kunnen en welke de valkuilen zijn die kunnen worden vermeden. Ik ga ervan uit dat ik u voor de zomer wel bijkomende duidelijkheid moet kunnen geven over waar we ter zake staan. Zowel u als ik veronderstelde intuïtief dat een rondetafel vandaag de beste aanpak is, maar dat schijnt niet te werken. Men moet werken met de stappen van dekking, consumentenapparatuur, auto's en dan pas consumenten, en dus niet alles gelijktijdig.

Dan was er de vraag wanneer de VRT concreet zal instappen in DAB+. Dat maakt deel uit van het volledige projectplan en is op dit moment nog niet exact bepaald. De VRT treft echter zeker de nodige voorbereidingen, net als een aantal andere spelers. Uiteraard zal de switch naar DAB+ gepaard gaan met de nodige informatiecampagnes.

Ik besef dat dit antwoord nog enigszins algemeen lijkt, maar wij luisteren, na de eerste snuffelronde van onze consultancypartners in de breedte met alle stakeholders,

naar hun aanpak. We denken dat dat de goede aanpak is om de komende weken en maanden mee voort te gaan. U weet dat we sowieso de handen vol zullen hebben met heel het aspect dat naar aanleiding van de vorige vraag is besproken. In die zin zullen we uiteraard parallel met de DAB+-uitrol wel voortwerken. Ik ga ter zake op dit ogenblik in alle wijsheid nog geen exacte timing geven, maar ik vermoed dat tegen de zomer wel een stuk duidelijker moet worden hoe die diverse etappes zich dan exact tot elkaar verhouden.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik ben al blij dat het ook parallel met het andere dossier vooruitgaat, hoewel het allemaal nog niet echt heel concreet is. Het is ook een vrij technisch dossier, dat weten we. Ik heb dus begrepen dat ze eerst het probleem van de dekking moeten oplossen, dat ze eens zien wie en wat er allemaal in kan. In dat verband wil ik toch nog even onze vraag meegeven, die hier vroeger aan bod is gekomen, om toch ook regionale ontkoppelingen mogelijk te maken. Hoe zal het daarmee staan? Ik verwijs naar heel de kwestie van de lokale zenders van daareven. We hebben dat dan wat buiten beschouwing gelaten, maar ik hoop dat dat ook allemaal een beetje wordt meegenomen en voldoende mee wordt onderzocht. Hoeveel plaats is er? We zeggen dat plaats op de FM-band schaars is en dat er zo veel meer plaats is op DAB+, maar het is allemaal technisch toch niet zo eenvoudig, hebben we toen begrepen. Er waren echter allicht toch een aantal mogelijkheden, en ik hoop dat dat ook wordt meegenomen. Hoe past het hele regionale en lokale verhaal daar al dan niet in? Er moet heel duidelijk worden voor ons wat er al dan niet kan ter zake. Ik hoop daar dus ook een antwoord op te krijgen, tegen de zomer misschien al, laten we het hopen. Zou men dat bij de VRT toch echt niet wat rapper kunnen? Ik vind dat dat toch allemaal wat lang duurt, maar goed, ik zal me verder van commentaar onthouden.

Er was gevraagd met wie er zoal wordt gesproken. U zei dat er met iedereen wordt gesproken, maar we hebben eens een mail gekregen van een of andere ketenradio die nu al op DAB+ uitzendt, en zij zeggen dat men hun nog altijd niets heeft gevraagd.

Worden diegenen die er nu al op zitten, ook betrokken bij de bilaterale gesprekken? Wordt er enkel met Norkring gesproken? Of gebeurt dat ook met diegenen die dat in Nederland doen? Er zijn natuurlijk binnen Europa nog andere spelers op de markt. Zij zullen wel voldoende weten wat er op die andere markten gebeurt. Misschien is het niet echt nodig, maar wij stellen ons toch wel vragen. Norkring heeft nu een licentie op basis waarvan het tegen mei 2017 alle twintig zenders zou moeten activeren. Er zijn er nog maar vijf actief. Hoe gaat dat verder?

We moeten in dit kader ook Norkring tegen het licht houden. Als wij ooit een rapport krijgen, moet dat alle mogelijkheden omvatten. We moeten ook eens over het muurtje kijken. Die licenties zijn natuurlijk ook niet voor eeuwig. Ik wil de mensen van Norkring niet lastig vallen, maar als ik hoor welke prijzen worden gevraagd... Ik hoop dat we, met hun ervaring met Europese landen die daarin iets verder staan dan wij, een heel mooi rapport zullen krijgen. Ik heb daar wel vertrouwen in. Er moet voor mij geen rondetafel komen als het daarvoor te vroeg is. Maar ik hoop dan wel dat het rapport heel degelijk is en dat we er goede conclusies uit kunnen trekken. Kan er voor die conclusies dan toch nog een rondetafel plaatsvinden? Komen zij eerst met een soort tussenrapport, en dan een rondetafel?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Los van rondetafels en rapporten die eraan komen, wil ik toch nog eens beklemtonen dat die digitalisering voor ons een bijzonder belangrijk element blijft. Zij zal op termijn een aantal problemen, bijvoorbeeld capaciteitsproblemen, oplossen. Dus moeten wij daarop doorgaan. Alle spelers zullen zich moeten

inschrijven in die overschakeling van FM naar DAB+. Uiteraard verwachten we daar van onze openbare omroep dat hij daar heel snel en doortastend in meegaat.

Maar, minister, heel belangrijk in dit verhaal is natuurlijk ook dat de mensen bijzonder goed geïnformeerd worden over wat hen te wachten staat. Er kan niet snel genoeg goed worden gecommuniceerd met de bevolking. Men moet weten wat er op til staat. Als men van plan is om morgen een nieuwe radio of auto of wat dan ook waar geluid uit komt aan te schaffen, moet men weten wat er zit aan te komen. Communicatie en voorlichting van de mensen: ga uw gang!

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Mevrouw Brouwers, dank u voor de vragen. Over DAB+ zijn we het allemaal eens: dat is de toekomst voor de radio. Maar 'toekomst' wil niet zeggen dat we nu geen acties moeten ondernemen. Ik wil dus inderdaad vanuit mijn fractie aandringen dat we vooruitgang moeten beginnen te boeken. Er moet een heel ruime consultatie gebeuren. De VRT heeft in dezen een belangrijke rol op te nemen. Ik hoop dat zij dat voluit doet.

Minister, een 'zeer ruime consultatie', dat wil ook zeggen: de autosector. Hoever staat u met de gesprekken met de Belgische en Luxemburgse Automobielen- en Tweewielerfederatie (FEBIAC)?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik zal enkel algemeen antwoorden. Ik zal nog eens zeer duidelijk proberen te herhalen wat ik daarnet al heb gezegd. Op dit ogenblik rolt men het stappenplan uit. Men is zeer actief. Maar ik denk dat u onvoldoende beseft welk soort omslag hier moet worden gemaakt. Het is geen technologische omslag, het is geen omslag van inhoud, het is geen omslag van commercie, het is geen omslag van marketing. Het moet allemaal tegelijk gebeuren en we weten niet of het gaat lukken. De kansen dat het zal lukken, zijn groot. Maar het is een zeer complex gegeven.

Met andere woorden en zonder in te gaan op concrete vragen waarvan de knelpunten mij bekend zijn en die terecht nog eens werden herhaald door een aantal parlementsleden: men is nu aan het bekijken hoe de dekking van DAB+ over het grondgebied voldoende groot kan zijn. Dat is een van de problemen waardoor DAB niet gelukt is. Dat euvel mogen we niet opnieuw hebben. Eerst moet de dekking in orde zijn. Uiteraard zullen er daar een aantal trekkers en voorbeeldzenders zijn. Ik denk nu in het bijzonder aan de VRT, die die rol ook zal spelen. Pas wanneer dat zeker is, zal het bruingoed, de radiosector, akkoord gaan om zijn mechanismen marketinggewijs op gang te brengen.

Op de een of andere manier – hoe is mij niet duidelijk, want ik heb gisteren de vergadering niet kunnen bijwonen – zal daarna pas de autosector volgen. Het is met andere woorden wel degelijk consecutief, maar het is blijkbaar een noodzakelijke voorwaarde om tot succes te komen. Dan pas zal de communicatie naar het grote publiek volgen. Nu valt er niets te communiceren, behalve dat we iets van plan zijn. Als we nu gaan communiceren, gaat iedereen naar elkaar beginnen te kijken. Dan gaat men zeggen dat er nog niet voldoende autofabrikanten zijn die het aan goedkope prijzen aanbieden. Het bruingoed zal zich niet aangesproken voelen.

Ik zie u sceptisch kijken, mijnheer Vandaele. Ik luister nu naar de specialist die wij hebben ingehuurd. Wij zijn geen specialisten. Wij zijn zeer goed als generalisten. Ieder op zijn terrein. Ik ben nu misschien iets meer beslagen door een grotere informatiedoorstroming, maar ik blijf een sympathieke generalist, zoals u. *(Opmerkingen van Wilfried Vandaele)*

Wij hebben dat nu aan de specialisten van de specialisten gevraagd. Ik heb nu even vertrouwen in hun vakkennis en knowhow. Ik wil hun de nodige tijd geven. Maar ik ben het wel met u eens, geachte collega's en parlementsleden, dat we over de uitrol van die consecutieve fases wat meer duidelijkheid moeten kunnen bieden. Daarom mik ik op de zomer. Het blijft nu een zeer algemeen verhaal, ik besef dat. Maar onderschat de omslag niet. Die is zeer omvangrijk. U hebt gezien dat tot nu toe slechts één Europees land de positieve vlucht vooruit heeft genomen. Maar men is daar dan ook wel al vele jaren mee bezig. In de andere landen is het allemaal nog kantje boord. Als we deze stappen in het goede ritme en in de juiste volgorde zetten, hebben we een kans op slagen.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Problemen zijn er om opgelost te worden. Als het onderzoek op bepaalde problemen wijst, bijvoorbeeld inzake dekking, dan moeten we die problemen oplossen. Moeilijk gaat ook. Ik hoop toch dat het verhaal gestaag kan worden voortgezet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het ontbreken van een socio-economische analyse bij de samenstelling van de frequentiepakketten voor particuliere radio-omroeporganisaties – 1498 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Collega's en minister, ik wil zeker niet de zaken nog moeilijker maken dan ze al zijn, maar ik heb toch een bijkomende bezorgdheid met betrekking tot de uiterst moeilijke denkoefening met betrekking tot de opstelling van het frequentieplan waarover we het daarnet al hadden.

Ik blijf met een aantal vragen zitten, mij ingegeven door het advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) bij het Frequentiebesluit. Ik citeer uit het rapport: "Toch meent de Sectorraad dat er een zeldzame kans is gemist om op dat vlak (samenstelling van de frequentiepakketten op basis van technische haalbaarheid en beschikbaarheid, red.) een grote stap vooruit te zetten door tegelijk een grondige socio-economische analyse te maken bij het indelen van de pakketten. Informatie vanuit de praktijk van lokale omroeporganisaties wijst erop dat de nood daaraan nochtans wel wordt gevoeld, en dat er met de huidige oefening in sommige gebieden een zekere logica ontbreekt wat betreft o.a. inspelen op het pendel- en winkelgedrag van mensen en het afstemmen van radioreclame daarop of het afstemmen van lokale radio op andere socio-culturele parameters zoals politiezones, de dekkingsgebieden van andere lokale media of de aanwezigheid van bovengemeentelijke lokale identiteiten." Het gaat dus niet enkel om commerciële parameters. "De nood aan een dergelijke socio-economische analyse werd reeds op verschillende fora door de sector kenbaar gemaakt", aldus nog het citaat op pagina 3 van het SARC-advies.

De sectorraad drukt daarbij de hoop uit dat nog een aantal bijstellingen zullen kunnen gebeuren. In uw nota aan de Vlaamse Regering stelt u in antwoord daarop: "Gelet op het verstrijken van de erkenningen voor de lokale radio-omroeporganisaties op 31/12/2017, ontbrak de tijdspanne voor een gedetailleerde socio-economische studie bij de samenstelling van de pakketten, maar dan nog kwam dit in de weegschaal te liggen met de technische beperkingen en analyses die bij het opstellen van frequentieplannen primordiaal zijn."

Ik heb begrip voor het feit dat dit een bijzonder tijdsgevoelig en complex dossier is, maar ik kan de sectorraad enkel bijtreden dat er echt een kans gemist is om socio-economische verzorgingsgebieden van de lokale radio's in kaart te brengen, omdat die de leefbaarheid van deze radio's alleen maar gaat versterken.

Daarom, minister, had ik van u graag verdere toelichting gekregen over de wijze waarop de socio-economische factoren op een of andere manier in rekening gebracht werden bij de samenstelling van de pakketten. Met welke factoren werd specifiek rekening gehouden? Welk gewicht werd eraan gegeven? In welke gevallen werden de aanpassingen doorgevoerd? Daarnaast ben ik benieuwd te vernemen of u toch nog een bijkomende grondige socio-economische analyse mogelijk acht.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Aangezien u al even aangegeven hebt wat de SARC exact in zijn advies gaf en ook wat de repliek van de Vlaamse Regering was, zal ik dat niet herhalen. Dat staat inderdaad in mijn antwoord, maar dat is een goede samenvatting van de situatie.

Het klopt dat de pakketten samengesteld werden op basis van technische haalbaarheid en beschikbaarheid. De tijdspanne voor een gedetailleerde socio-economische studie bij de samenstelling van de pakketten ontbrak. De SARC toont ook een zeker begrip voor het feit dat zo'n oefening tijd kost, onderzoekstijd die er nu, in de fase na de adviesverlening met het oog op de definitieve besluitvorming, niet echt is.

De adviesraad hoopt wel op een aantal bijsturingen, onder meer op basis van de door de administratie georganiseerde raadpleging. Zoals u weet, werd door het Departement Cultuur, Jeugd en Media op 27 december 2016 de publieksraadpleging gestart die, naast het breed bekend maken van de plannen, ook alle belanghebbenden, de gebruikers en consumenten de kans moest bieden om eventuele opmerkingen over de twee ontwerpbesluiten aan te geven. Daarin werden specifieke opmerkingen rond het socio-economische ook geformuleerd. Via de publieksraadpleging is er dus input rond het socio-economische gebeurd, tot op zekere hoogte.

Bij de tweede goedkeuring op 24 februari 2017 werd rekening gehouden met het advies van de SARC, in bepaalde mate, en het verslag van het Departement CJM over de raadpleging. Zoals u weet, ligt het dossier nu voor bij de Raad van State. Ik hoop zo snel mogelijk na het advies van de Raad van State het dossier opnieuw voor te leggen aan de Vlaamse Regering, om vervolgens de besluiten te laten publiceren. Daarna wil ik ook zo snel mogelijk de oproep tot kandidaatstelling lanceren, waarna, na het indienen van de dossiers, het eigenlijke erkenningswerk kan beginnen, want u weet dat de klok nog steeds tikt in functie van 1 januari 2018. Met andere woorden: nu nog een diepgaande socio-economische analyse gaan voeren, brengt bovenstaande timing, nog los van het feit dat de technische beperkingen toch van primordiale aard zijn en waren, in het gedrang. Fundamentele wijzigingen op basis daarvan lijken dus heel moeilijk.

Daarnaast blijven er toch ook nog altijd een aantal opportuniteitskeuzes, die men in verschillende richtingen kan maken. Ik geef u twee concrete voorbeelden. Zelfs met een socio-economische analyse die ons tot bepaalde nieuwe inzichten zou kunnen brengen, is het nog altijd moeilijk om te zien of men nu Duffel aan Mechelen gaat koppelen, dan wel Boom. En wat doet men met Dilbeek? Gaat men daar veeleer richting Brussel, of toch richting Gooik?

Met andere woorden: ik erken dat we daar niet alle voorbereidingen grondig genoeg hebben kunnen doen, maar zelfs met een bepaalde socio-economische analyse blijft men nog altijd met een zekere opportuniteitskeuze, met de pakketten van de frequenties, die dus door technische beperking geïnspireerd zijn, die in de ene of de andere richting kunnen gaan en die in die zin toch nog altijd bij administratie,

kabinet en minister terechtkomen, waar dan in een of andere richting een beslissing moet worden genomen.

Er is dus een beperkte bijsturing gebeurd op basis van de publieksraadpleging, maar gelet op de tijdsdruk, kunnen wij daar verder niet dieper op ingaan.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Het is sowieso jammer dat we dit dan toch allemaal blijkbaar niet grondig kunnen doen. Met betrekking tot die beperkte publieksraadpleging, begrijp ik dat u zegt dat u daar een aantal zaken gecapteerd en meegenomen hebt. Ik meen gezien te hebben dat die gebaseerd is op 109 mails, niet allemaal unieke, antwoorden die er gekomen zijn. Maar ook uit de mails die wij gekregen hebben, heb ik de indruk dat niet alle lokale radio's gebruikgemaakt hebben van die mogelijkheid om in de publieksraadpleging hun bezorgdheden mee te nemen. Ik blijf daar dus met de vrees zitten dat ze dat misschien intensiever hadden moeten doen en dat daardoor nog meer naar boven had kunnen komen.

Het is sowieso een heel moeilijke zaak. Ik vrees dat bij de verdeling van de frequenties ... We hebben het bij de vraag van collega Caron gezien: de problemen die naar boven komen. Ik denk dat dit een 'ongoing' proces moet zijn. Na de toekenning van de frequenties zou ik erop aandringen dat, met het oog op de volgende ronde, die er snel genoeg aan zal komen, er toch nog wordt overwogen om een socio-economische analyse door te voeren, of alleszins al een evaluatie van wat de pudding nu heeft opgebracht, wat de verdeling van de frequentiepakketten in realiteit aan problemen en mogelijkheden heeft opgebracht.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Wanneer mogen we het advies van de Raad van State verwachten? Hebt u daar zicht op?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik wil kort de bekommernis van collega Segers delen. Een aantal van de problemen die voorheen geschetst zijn, hebben daarmee te maken. Ik begrijp de tijdsdruk, minister, en ik begrijp de spanning die er natuurlijk ook ontstaat tussen technische mogelijkheden en sociaal-economische wenselijkheden. Maar misschien kan er nog wel eens over nagedacht worden om tijdens dit proces, tijdens de implementatie zelfs, eventueel in de mogelijkheid te voorzien om zeer beperkte correcties te doen, waar de partners in kwestie het met elkaar eens zijn. In die zin, als er daar geen extra spanningen op zijn, dan zou ik er vanuit het beleid voor opteren om een zekere openheid te vertonen. Niet dat alles moet kunnen, we gaan uit van wat er voorligt, maar als er legitieme wijzigingen kunnen zijn, die partners met elkaar delen, waarom niet?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Socio-economische analyse is natuurlijk bijzonder interessant en nuttig, maar we merken ook wel dat er tegenstrijdige info komt als we de verschillende pakketten bekijken. Sommigen zeggen: dit is economisch perfect leefbaar. Anderen zeggen: neen, dat is het niet. Dus ook hier is het vaak een welles-nietesspelletje.

Maar het mag misschien ook wel eens gezegd dat we in de vorige legislatuur behoorlijk wat tijd verloren hebben rond dat radiodossier. Misschien zijn dat dingen die toen onder de loep hadden moeten worden genomen. We zitten al wat achter. We zijn al met een inhaalmanoeuvre bezig. En nu zeggen: dit en dat en dat en dat moet je ook nog bekijken ... We hadden dat eigenlijk eerder moeten doen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: In het vorige debat ging het soms wat te traag. Ik heb daar begrip voor. Bij dit debat gaat het soms wat te snel. Ik heb daar evenzeer begrip voor. Ik neem aan dat u ook begrip hebt voor mij.

Ik neem zeker wel de suggestie mee om het advies van de SARC niet helemaal op de achtergrond te laten, mevrouw Segers. Ik ga nu geen concreet antwoord geven, maar ik denk dat uw suggestie wel nuttig kan zijn. Sta mij toe om daar nog even over te reflecteren en te kijken hoe we dit nu het best aanpakken.

Ik verwacht het advies van de Raad van State in de loop van de paasvakantie. Dat kan zowel het begin als het einde zijn, maar ik kan mij natuurlijk niet uitspreken over de werkzaamheden van de raad. Maar dus wel binnen redelijk afzienbare tijd.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, ik reken op u voor een goede opvolging. Grondigheid en spoed moeten daarbij maximaal worden gecombineerd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jean-Jacques De Gucht aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over tijdens WO II geroofde kunst die in publiek bezit is – 1364 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Nederland heeft luidens de databank Herkomst Gezocht 1621 schilderijen staan waarvan het land niet weet tot wie ze behoren omdat de eigenaars overleden zijn, gevlucht zijn of geen aangifte deden. Er staan ook werken op die na de oorlog per vergissing vanuit Duitsland naar Nederland werden verzonden.

Veel kunstverzamelaars in zowel Nederland als ons land werden gedwongen hun bezittingen te koop aan te bieden aan tussenpersonen die optraden namens personen binnen het naziregime. Het kwam ook voor dat de nazi's de werken rechtstreeks roofden of in beslag namen van politieke gevangenen of bij de vervolging van de Joden.

Nederland heeft een onafhankelijke adviescommissie opgericht die onder meer de minister advies geeft over claims op voorwerpen in de rijkscollectie en de kunstwerken in het bezit van de staat op het lokale niveau, het provinciale niveau enzovoort.

Ons land voerde hieromtrent eerder onderzoek. Ik verwijs naar de Commissie voor de schadeloosstelling van de leden van de Joodse Gemeenschap van België, die het onderzoek en de behandeling van de aanvragen tot schadeloosstelling op 31 december 2007 heeft beëindigd. Het secretariaat van de commissie heeft eveneens de werkzaamheden stopgezet. De opvolging wordt vanaf 1 januari 2008 verzekerd door de diensten van de Kanselarij van de Eerste Minister en vallen vandaag onder de federale overheidsdienst Wetenschapsbeleid.

Vandaag verneem ik via de pers dat veel van de 78 schilderijen die na de oorlog terugkeerden uit nazi-Duitsland en die in onze musea zitten, geen sluitende herkomst hebben. In tegenstelling tot onze buurlanden zoals Nederland heeft ons land de stukken die in bewaring werden genomen, nooit openbaar gemaakt.

Minister, wat is uw reactie op de recente onthullingen waarbij wordt aangegeven dat we van een aanzienlijk aantal van de 78 schilderijen die na de oorlog terugkeerden geen duidelijke herkomst hebben?

Bevinden er zich momenteel cultuurgooederen in musea, cultuurinstellingen of publieke gebouwen van de Vlaamse Gemeenschap die na WO II teruggestuurd zijn naar ons land maar in feite hun oorsprong kennen in andere landen? Kunt u dat eventueel toelichten?

Bent u bereid om naar het Nederlandse voorbeeld en zoals ik eerder al bepleitte, een website op te zetten waar alle verdachte stukken duidelijk worden weergegeven? Zo neen, waarom niet, aangezien er duidelijk problemen zijn met de herkomst van diverse stukken? Zo ja, kunt u gedetailleerd toelichten inzake timing en inhoud?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mijnheer De Gucht, ook ik heb met belangstelling het artikel 'Kunst voor das Reich' gelezen. Ik vond het, allicht zoals velen onder u, interessante lectuur, die tot reflectie aanzet.

Ik ben blij met deze vraag, die het grotere kader schetst. Dankzij het vele en harde werk van de Studiecommissie Joodse goederen en de commissie voor schadeloosstelling heeft de Belgische overheid de Joodse gemeenschap in België en daarbuiten in de loop van de jaren 90 kunnen compenseren voor de grote financiële verliezen die zij tijdens de bezetting in België heeft geleden.

Met de uitbetaling van de laatste schadevergoedingen die in de loop van de werkzaamheden van de commissies werden vastgesteld en de overdracht van de laatste beschikbare middelen uit het compensatiefonds aan de Joodse gemeenschap in België, kwam er in 2008 een definitief einde aan de ontvankelijkheid en behandeling van claims van de joodse slachtoffers van WO II. De toen uitbetaalde compensaties sloegen ook deels op de kort na het einde van WO II uit Duitsland naar België teruggekeerde kunst.

De meeste van die kunstwerken werden toen publiek geveild, een aantal werd aan de Belgische musea toevertrouwd. Van de aan de musea toevertrouwde kunstwerken kwamen er vrij veel uit de collecties van antiekhandelaars die in meerdere of mindere mate een gemene zaak gemaakt hadden met de Duitse bezetter en kunstwerken verkochten aan Duitse publieke of semipublieke verzamelaars.

In Openbaar Kunstbezit Vlaanderen (OKV) wordt onder meer ook het verhaal gedaan van de onsuccesvolle pogingen van deze handelaars om de door hen toen verkochte kunstwerken gerestitueerd te krijgen met als argument dat het om 'dwangverkopen' ging.

België onderschreef evenwel in 1998 The Washington Principles on Nazi-Confiscated Art. Het gaat om elf niet-bindende principes die, samengevat, erop neerkomen dat staten, in de mate van het mogelijke en binnen hun eigen rechtssysteem, initiatieven moeten nemen om de restitutie van door de nazi's geroofde kunstwerken te bevorderen. Verkopen onder dwang wordt daarbij gelijkgesteld met roven.

In België hanteren de publieke overheden als principe dat indien kan worden aangetoond dat een kunstwerk door de nazi's werd geroofd of via een verkoop onder dwang verworven werd, het werk gerestitueerd moet worden of dat er als alternatief een schadevergoeding betaald wordt aan de afstammelingen van de benadeelde eigenaar.

De 78 werken die het artikel waarvan sprake in uw vraag vermeldt, hebben een onduidelijke herkomst, in die zin dat ze allemaal in de nasleep van WO II in de musea terecht zijn gekomen. Ik heb begrepen dat de herkomst van die 78 werken het voorwerp heeft uitgemaakt van een onderzoek binnen het kader van de Studiecommissie Joodse Goederen. De werken werden getoetst aan de bij de schadeloosstellingscommissie ingediende claims. Helaas leverde deze toetsing geen matches op.

U vraagt mij een uitgebreide toelichting over cultuurgooederen, aanwezig in publieke collecties in Vlaanderen, die na WO II verkeerdelijk naar België werden teruggestuurd. Ik beschik niet over een dergelijk overzicht, maar ik ben in gesprek met staatssecretaris Demir om te zien of haar diensten over de door u gevraagde informatie beschikken.

Het idee om een centrale website op te zetten voor de werken uit publieke collecties die mogelijk afkomstig zijn uit collecties die door de nazi's geroofd of onder dwang verworven werden, is een goede optie en wil ik zeker overwegen. Ik heb mijn administratie gevraagd om deze optie concreet te onderzoeken op haar merites, haalbaarheid en operationele aspecten en ze af te toetsen bij de andere deelnemers van de interfederale ambtelijke werkgroep Roofkunst WO II. Het feit dat we dat in overleg doen met anderen, hoeft voor mij niet te betekenen dat het allemaal heel lang moet duren en complex moet zijn. Het lijkt mij immers wenselijk om deze problematiek, die voor heel België dezelfde is, zo gecoördineerd mogelijk aan te pakken.

De werkzaamheden van deze interfederale werkgroep hebben een tijd stilgelegen ten gevolge van de lopende reorganisaties en hervormingen bij de betrokken administraties. Intussen werden de werkzaamheden opnieuw opgestart. Vóór de paasvakantie komt er nog een vergadering om de doorstart van die werkgroep te maken. Wat mij betreft, moet de wenselijkheid van deze centrale website zeker op de agenda staan.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Minister, ik vind het positief dat u dit wilt onderzoeken. Ik leid daaruit af dat we binnen afzienbare tijd over een dergelijk instrument zullen beschikken. Aangezien het gaat over een problematiek die zich over heel België afspeelt, zowel in de federale musea als in de gemeenschapsmusea, is het belangrijk om dit over heel België te doen. Ik denk trouwens dat dit een eerste stap zou moeten zijn. De volgende stap is het met elkaar verbinden van de verschillende websites binnen Europa, waardoor men een overzicht krijgt van de hele kunstverzameling waarvan de herkomst niet gekend is. De website zou in de toekomst nauw moeten samenwerken met de website van Nederland waar ik naar verwezen heb.

Ik kijk uit naar de ontplooiing van dat initiatief en ik hoop dat de verschillende andere partners – en dan heb ik het over de Federale Regering, met staatssecretaris Demir, en de Franse en Duitstalige Gemeenschap – op korte termijn mee in dit verhaal willen stappen. Dat zou een belangrijk signaal zijn. Het is ook broodnodig dat we daar open kaart in spelen. Als we dat niet doen, is dat heel duidelijk een verkeerd signaal aan de buitenwereld.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Voorzitter, minister, collega's, ik dank de heer De Gucht voor de vraag en u voor het antwoord. Hier wordt voortgeborduurd op een vraag die ik ongeveer een jaar geleden heb gesteld, een vraag over kunst in Vlaanderen, maar ook kunst in het buitenland. U antwoordde toen dat u tijd nodig hebt om samen met specialisten te bekijken hoe dat in concreto moet worden aangepakt, want het is toch een complexe materie. Ik ben het met dat laatste eens, maar had vandaag toch iets meer verwacht dan de mededeling dat een werkgroep een doorstart zal maken.

Ik heb enkele concrete vragen. Vorige keer had ik het al over de stillmissinglijst die op de Kanselarij van de premier wordt bewaard. Die lijst bevat belangrijke informatie, met aangiftes van families en info van de overheid over kunststukken. Journalist Geert Sels onderzocht de zaak. Uit zijn onderzoek blijkt dat de lijst niet meer raadpleegbaar is. U zei me toen dat u dat zult meenemen in de onderhandelingen.

Hebt u al stappen ondernomen? We kregen immers een kafkaïaans antwoord: de digitale dragers waarop de gegevens staan, zijn vernietigd of onbruikbaar geworden. Kunt u die belangrijke informatie toch recupereren?

Zoals in Nederland zou u een website kunnen uitbouwen. U hebt daarvoor niet de andere overheden nodig. Dat zou een aanzet kunnen zijn voor een inventaris en een wetenschappelijke kijk op de zaak. Die stap zou u mogen zetten. Wat die werkgroep betreft: wie zal daarin zetelen en wat zal de opdracht zijn?

Minister Sven Gatz: Ik stel voor dat het probleem van de centrale website wordt behandeld door de werkgroep. Ik denk dat we die vergaderingen niet moeten opvatten als klassieke communautair geladen onderhandelingen tussen overheden, maar als vergaderingen van specialisten die een pad van aanpak moeten uitstippelen. Ik vat dat dus niet op als een steekspel tussen administraties, maar als een poging om het probleem gezamenlijk op te lossen. Ik zal u de samenstelling van de werkgroep bezorgen.

Nu met een Vlaamse website beginnen, lijkt me geen goed idee. Het is wel goed dat mijn administratie het idee van een website in de werkgroep aankaart. Gezien de gevoelige materie lijkt het me aangewezen om dat op het niveau van het hele land aan te pakken. Ik ben het met u eens dat het niet bijzonder snel vooruitgaat. Dat heeft niet te maken met moeilijkheden tussen administraties, maar met een grote hervorming van de federale administratie, wat ervoor zorgde dat sommigen zich moeilijker konden vrijmaken om aan de zaak mee te werken.

Het is wel degelijk zo dat nog voor het paasreces de werkgroep opnieuw samenkomt. We zullen die werkgroep voeden met de agendapunten die u hier hebt aangereikt, hopen dat dan een aantal concrete stappen kunnen worden gezet. We hebben die specialisten nodig. Het is niet zozeer een politiek vraagstuk dan wel een project om de website uit te bouwen en de stillmissinglijst te ontsluiten. Zoals de heer De Gucht al aangaf, is het op termijn ook nodig om internationaal de nodige contacten en afspraken te maken.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): De digitale drager van de stillmissinglijst doet het niet meer. Het is inderdaad kafkaïaans, en kan zo in het script van een absurde film terecht. Ik stelde er op het federale niveau een vraag over. Het is bijzonder jammer. Ik wacht nog op het antwoord of en hoe de lijst kan worden gerecupereerd. Ik vind het positief dat u wilt werken aan een website die ook met andere landen kan worden gedeeld. Het zou fout zijn om elk in ons eigen hoekje te werken, geïsoleerd van anderen. Afstemming op elkaar is nodig. We kunnen onmiddellijk starten met een website voor het gehele land. We kunnen ook steunen op de ervaring van onder meer Nederland. Een link met hun website is aangewezen.

Zoals anderen val ik nu even in herhaling, en druk de hoop uit dat het mogelijk moet zijn om op Europees niveau een website uit te werken die alle informatie centraliseert. Er zijn immers nog steeds landen in Europa die veel meer dan bij ons het geval is werken in huis hebben waarvan ze niet weten waar ze vandaan komen. Die landen willen ze ook niet uitlenen aan andere landen, want ze hebben schrik dat ze dan niet zouden terugkomen. Ze weten immers perfect dat die werken in hun musea zijn terechtgekomen in een periode dat er het meest is geroofd. Ik denk dan onder meer aan Oostenrijk.

Yamila Idrissi (sp.a): Ik ben het eigenlijk eens met de heer De Gucht, maar als ik zo aandring, dan betekent dat eigenlijk: Vlaanderen, maak je huiswerk. Want in elk overleg moeten we een heel goed zicht hebben op wat de problematiek precies inhoudt, over hoeveel kunstwerken het gaat en hoe we dat zullen aanpakken. Dat heb ik vandaag niet gehoord en daarom dram ik zo door in mijn vragen. Vandaar: Vlaanderen, maak je huiswerk, ongeacht met wie je zult samenwerken of bij wie je wilt verhalen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over taalvariatie en taalevolutie naar aanleiding van de uitspraken van de algemeen secretaris van de Nederlandse Taalunie
– 1446 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de rol van de Nederlandse Taalunie met betrekking tot het Nederlands
– 1535 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Voorzitter, minister, de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie (IPC) kwam het voorbije jaar één keer bijeen, als ik me goed herinner. Het kan ook twee keer zijn geweest, maar in ieder geval veel minder dan vroeger. Ik betreur dat ten eerste. De Vlaamse leden van de IPC hebben daarover ook hun mening kenbaar gemaakt aan de Nederlandse collega's. Op zich niets nieuws, maar het feit dat ik hier nu een vraag stel over het taalbeleid, betreur ik eigenlijk zelf een beetje. Ik had ze liever in de IPC gesteld. Maar goed, de weken die komen, wil ik nog wel een beetje geduld hebben met de Nederlandse collega's: zij hebben andere katten te geselen. Minister, ik kan dus niets anders dan de vraag hier stellen.

In de Volkskrant van 2 maart en in De Morgen van 4 maart is een interview verschenen met taalkundige Hans Bennis, die sinds 1 februari de nieuwe algemeen secretaris is van de Nederlandse Taalunie. Hij geeft daarin onder meer aan, naast veel andere dingen, dat de Taalunie er niet is om voor te schrijven wat je wel en niet kunt zeggen, dat taal voortdurend verandert en dat je 'hun hebben' taalkundig ook als een verbetering zou kunnen beschouwen.

Het standpunt van taalevolutie en -variatie ben ik eigenlijk wel genegen. Ik kan het delen, maar tegelijk rijst dan de vraag of en hoe scherp er al dan niet taalkundige lijnen of grenzen moeten worden getrokken. Uit de reacties in onder meer de sociale media blijkt dat 'hun hebben' een onderwerp is dat de gemoederen in Nederland en in Vlaanderen toch blijft bezighouden. 'Hun' als onderwerp is nog steeds het onderwerp van debat. Los van de vraag of je het gebruik wel kunt tegengaan – want dat is zeer twijfelachtig – is het de vraag of je het gebruik moet stimuleren. De Taalunie gelooft blijkbaar meer in bewustwording dan in bestraffing en legt in haar antwoord op haar website – want ze heeft zelf op die interviews nog eens gereageerd – ook uit waarom. Ze licht haar standpunt als volgt toe: "Het gebruik van hun als onderwerp is één van de grootste taalergissen in Nederland. De hevige weerstand doet vermoeden dat het niet op korte termijn wordt aanvaard als Algemeen Nederlands of standaardtaal. (...) Het valt op dit moment niet te zeggen welke kant het gebruik opgaat. De Taalunie treedt niet op als een soort van taalpolitie. (...) Het Nederlands kent naast de standaardtaal vele variëteiten in formele en minder formele situaties. Het gebruik van hun als onderwerp kunnen we ook zien als onderdeel van een informeler taalgebruik dat in Nederland wijd verspreid is geraakt, zeker via de televisie. In Vlaanderen bestaat dit met de tussentaal of het Verkavelingsvlaams in een nog meer uitgesproken vorm. 'Hun hebben' is niet aan te raden voor de Standaardtaal, maar hoeft in informele situaties niet te worden bestreden. Het Algemeen Nederlands is in de meeste situaties passend, zeker in de meer formele, maar variatie in informelere variëteiten houdt de taal ook levendig."

In de Volkskrant zei de algemeen secretaris het volgende – en ik herhaal te betreuren dat ik de vraag niet in de IPC kan stellen: “Het taalbewustzijn is in Vlaanderen groter dan hier, en dat is ook niet zo gek, want ze moeten de hele tijd schakelen tussen meerdere talen. Maar ook binnen het Vlaams, tussen de variëteiten: gaan we plat- of verkavelings-Vlaams spreken, met ge enzo, of gaan we hoog-Nederlands spreken? Honderd jaar geleden vonden Belgen dat zij keurig Nederlands moesten spreken, maar nu raakt de algemene omgangstaal, de verkavelingstaal, in zwang. Je merkt dat zelfs het Nederlands dat op de VRT wordt gesproken steeds vrijer wordt, al is het nog altijd netter dan ons Nederlands. Van die ontwikkeling hoeven wij niets te vinden, maar we moeten ons op een zeker moment wel gaan afvragen of we samen nog (...) een taal hebben. Eigenlijk is die vraag nu al actueel, getuige het feit dat Vlamingen op de Nederlandse televisie standaard worden ondertiteld terwijl ze vaak beter verstaanbaar zijn dan Twenten.”

Dat onze algemeen secretaris zich kritisch over de taalgebruikers uitlaat, is vanzelfsprekend, maar dat hij zich afvraagt of we nog wel een gemeenschappelijke taal hebben, daar lig ik, zelfs als West-Vlaming, wakker van. Het moge duidelijk zijn: hun hebben een probleem terwijl gij, minister, dat misschien geen probleem vindt.

Daarom de volgende vragen. Als taalkundige mag de algemeen secretaris uiteraard zijn mening formuleren. Hij moet geen taalpolitie willen zijn, maar welke van die uitspraken uit de Volkskrant mag ik beschouwen als officiële standpunten van de Nederlandse Taalunie, gevalideerd door het Comité van Ministers?

Komt er binnenkort een nota met een visie op het toekomstige taalbeleid? Ik heb begrepen van wel. Wanneer mogen we die verwachten? Welk proces gaat aan de opmaak van die nota vooraf? In welke politieke gremia wordt die besproken? En ten slotte, hebben Vlaanderen en Nederland nog wel samen een taal? Zo ja, wat moet of wat kan de Taalunie doen om de gemeenschappelijkheid ervan te bevorderen? Zo niet, heeft de Nederlandse Taalunie dan nog wel reden van bestaan?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Dat was een bijzonder scherp besluit van collega Caron, maar dat meent hij natuurlijk niet. Hij betreurt dat die vergadering van de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie, waar wij samen lid van zijn, en nog een aantal collega's hier, waarop we de nieuwe secretaris zouden kunnen spreken, nog niet heeft plaatsgevonden. Ik voel me natuurlijk min of meer aangesproken, als vicevoorzitter van die commissie. Wel, de collega heeft ook al meteen de reden gegeven waarom alles daar wat moeizaam loopt in de Eerste en de Tweede Kamer, namelijk de verkiezingen in Nederland. Wij hebben als Bureau van de IPC intussen wél een gesprek kunnen hebben met de nieuwe algemeen secretaris, maar die had zijn uitspraken toen nog niet gedaan. Minister, de heer Benis blijkt een zeer beminnelijk man te zijn, maar hij heeft inderdaad de voorbije weken in de pers enkele uitspraken gedaan die zeker in Vlaanderen wenkbrauwen hebben doen fronsen. Eerst nuanceerde hij de noodzaak van een correcte spelling en vervolgens pleitte hij ervoor, zoals collega Caron al zei, om vormen zoals 'hun hebben dat gedaan' een plaats te geven in de registers van correct taalgebruik.

De pleidooien om in Nederland en Vlaanderen een gezamenlijke standaardtaal te gebruiken, ook met het oog op nieuwkomers, inburgeraars en mensen die onze taal leren in het buitenland, klinken nochtans luid, en het zijn pleidooien die wij als N-VA in elk geval onderschrijven. De discussie in hoeverre de Taalunie aandacht moet besteden aan varianten en in welke mate de Taalunie de norm moet voorschrijven, is sinds de oprichting nooit ver weg geweest. Mijns inziens bestaat er echter geen discussie over het feit dat de Taalunie zich moet bezighouden met de gemeenschappelijkheid van het Nederlands, en wat mij betreft, maakt 'hun hebben dat gedaan' in elk geval geen deel uit van die gemeenschappelijkheid. In

Vlaanderen, maar ook in grote delen van Nederland is het ook vandaag nog vloe-ken in de kerk als je 'hun hebben dat gedaan' zegt.

De vraag rijst natuurlijk ook in hoeverre een algemeen secretaris, een directeur van een internationale of toch minstens intergouvernementele verdragsorganisatie zoals de Nederlandse Taalunie, zijn persoonlijke mening moet laten gelden en als ballonnetje moet oplaten. De Taalunie is geen wetenschappelijk instituut. Als ik sommige dingen lees in de pers, dan heb ik de indruk dat sommigen dat wél vinden. De heer Bennis is natuurlijk een wetenschapper. De Taalunie is wat mij betreft géén wetenschappelijk instituut, hoort dat ook niet te zijn, mag ook niet in die richting schuiven. De Taalunie is een beleidsinstrument, en dat is iets heel anders. Een goed beleid wordt doorgaans in de luwte gevoerd. Er wordt naar een consensus gezocht. Zeker als je spreekt over taalbeleid, en als je het hebt over Nederland en Vlaanderen en dossiers die de beide landen raken, met de gelijkenissen die we hebben, maar toch ook de verschillen, dan weet je dat we zeker naar een consensus moeten streven als we ter zake een beleid willen voeren, en dat dat zeker niet gemakkelijk is en dat ook niet zal zijn in de toekomst. Als we dus met die Taalunie ergens willen geraken, dan moeten we de polarisering vermijden, denk ik.

Minister, heeft het Comité van Ministers met de nieuwe directeur van de Taalunie een kader afgesproken wat het al dan niet bewaken en propageren van 'de norm' betreft? Als u zo'n kader hebt afgesproken, hoe ziet dat eruit? Als dat niet is gebeurd, is het Comité van Ministers dan van plan om dat wél te doen, om een aantal krijtlijnen af te spreken met de Taalunie, en welke krijtlijnen zouden dat dan kunnen zijn?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, het Comité van Ministers heeft het interview van de heer Bennis niet gevalideerd. Dat is ook niet de bedoeling. De algemeen secretaris heeft de vrijheid om interviews te geven zonder voorafgaande goedkeuring van het Comité van Ministers. Het is inderdaad wel belangrijk dat hij in een interview duidelijker aangeeft welke uitspraken louter taalkundig zijn en welke ook over het beleid van de Taalunie gaan. Binnenkort hebben collega Crevits en ikzelf een ontmoeting met de algemeen secretaris. We zullen op dat ogenblik zeker spreken over de inhoud en de impact van het interview. We hebben die zaak vorige week ook even besproken op de ministerraad. De heer Bennis heeft mezelf en collega Crevits trouwens een verduidelijkende toelichting gestuurd, want zijn uitspraken hebben inderdaad een grote impact gehad, een grotere impact dan hij zelf wellicht had gedacht. Dat was voornamelijk zo in Vlaanderen: dat moeten we wel beseffen. Ik bezorg de leden van deze commissie graag die brief.

Daaruit blijkt dat de standaardtaal de belangrijkste kernopdracht is en blijft van de Taalunie. Binnen de realiteit van de brede waaier aan taalvariatie waarbinnen de standaardtaal zich beweegt, moeten we onverminderd bijzondere aandacht hebben voor de standaardtaal als zo helder mogelijk kader, zowel voor de huidige als voor de nieuwe taalgebruikers. Voor mijzelf en collega Crevits is het verdrag, met name artikel 5, op dit vlak glashelder. De verdragsluitende partijen "streven naar een verantwoord gebruik van de Nederlandse taal, in het bijzonder in het onderwijs en in het ambtelijk verkeer". De Taalunie doet dat door de normen van de standaardtaal te laten beschrijven en ter beschikking te stellen, met name voor de overheid en het onderwijs, zodat die kunnen worden nagevolgd. Het normatieve aspect is daarbij wat ons betreft uiterst belangrijk, zowel vanuit cultureel als vanuit onderwijskundig en maatschappelijk oogpunt. Het is cruciaal die standaard op een gedreven en sterke wijze te positioneren binnen de brede taalrealiteit, die uiteraard een feit is.

Voor wie van het tegendeel nog zou moeten worden overtuigd: ook de algemeen secretaris is vóór een normgevende of normatieve benadering. Feit is dat er voor

onderwijs en ambtenarij absoluut geen onduidelijkheid kan bestaan over de genormeerde taalvereisten. Bijkomend, en hoewel dit natuurlijk niet tot mijn eigen bevoegdheid ten aanzien van de Taalunie behoort, kan ik ter informatie nog even meegeven dat het algemeen secretariaat heeft laten weten dat er op 19 juni 2017 een vergadering gepland is van de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie. Daar zult u wellicht al van op de hoogte zijn. Daarop zal de algemeen secretaris zelf aanwezig zijn om met de parlementsleden te praten. Op voorhand zal hij een document met zijn visie bezorgen, dat dan tijdens die vergadering kan worden besproken.

Dan waren er de vragen over het afsprakenkader van en binnen de Taalunie. De interpretatie van het inhoudelijk kader, het Taalunieverdrag dus, waarbinnen de Taalunie haar opdracht uitvoert, is voor de Vlaamse ministers van het Comité van Ministers uiteraard niet gewijzigd door dit interview. Wij hebben ook geen indicatie dat dat in Nederland het geval zou zijn, hoewel het ook een gegeven is dat het debat over de standaardtaal iets minder leeft in Nederland dan in Vlaanderen. Belangrijk in dit verband is de brief van de algemeen secretaris, die in zijn hoedanigheid ook zeer helder is, zoals u zult kunnen vaststellen.

Het is duidelijk dat we de komende tijd boeiende en ook essentiële gesprekken zullen hebben in de Taalunie. We kunnen het eigenlijk alleen maar toejuichen dat dit soort van inhoudelijke debatten opnieuw op de agenda staat. Dat is dan een voordeel. Uiteraard hebben we in dit verband een aantal recente Vlaamse beleidsteksten die het debat zullen voeden.

Dan is er de algemene, belangrijke vraag of we nog samen een taal hebben, die even aan bod kwam in de slipstream van het interview. Uiteraard hebben Nederland en Vlaanderen samen een taal. Ik denk dat het voor iedereen ondertussen wel zeer duidelijk is dat de goede zorg voor onze standaardtaal ons in Vlaanderen zeer na aan het hart ligt en dat we er samen, via de Taalunie, voor moeten zorgen dat die standaardtaal zo sterk mogelijk in het hele spectrum staat. De brede waaier aan taaldynamieken is een feitelijk gegeven, maar daarbinnen is het uiteraard de belangrijkste kernopdracht van de Taalunie om qua taalzorg en taalfierheid de standaardtaal zo sterk en mooi mogelijk te positioneren. In dat opzicht is iedereen die taalgevoelig en betrokken is ten gevolge van dit interview, opnieuw heel sterk bij de les. Het Comité van Ministers kijkt uit naar de fundamentele debatten, nogmaals, zonder dat er aan de kernopdracht met betrekking tot de standaardtaal en het normatieve aspect dat daarbij hoort, kan worden geraakt. Het is lang geleden dat dit soort van debat werd gevoerd in de organisatie. Ik hoop dat het ook mee de grondslag kan vormen voor een hernieuwde dynamiek binnen de gremia van de Taalunie.

Ik kom tot mijn conclusie. Wij zetten het debat voort. De kernopdrachten van de Taalunie zijn niet veranderd. De heer Bennis heeft in de vrijheid die hem als leidend ambtenaar van de Taalunie eigen is, een bepaalde positionering gegeven, die hij vervolgens, door de impact van zijn woorden, toch heeft moeten verduidelijken en bijstellen in de brief die zo meteen op de banken zal worden rondgedeeld.

De voorzitter: De brief wordt gekopieerd en rondgedeeld. Ik weet niet of u hem eerst wilt lezen alvorens te repliceren?

De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Voorzitter, ik ga die discussie vandaag niet ten gronde voeren. Het is zoals de minister het zegt: we zullen nog de gelegenheid krijgen om dat te doen. Ik ben blij dat er verduidelijking komt. Minister, ik geloof ook dat deze verduidelijking helder zal zijn.

Ik geef toe dat mijn vraagstelling een beetje provocatief was, natuurlijk. Maar ik ben blij dat twee dingen sterk bevestigd worden. Ten eerste is er de standaardtaal die we

gemeenschappelijk hebben en ook gemeenschappelijk willen houden. Wat niet betekent dat ze niet kan evolueren. En ten tweede is er het feit dat de Nederlandse Taalunie een beleidsinstrument is, zoals ook de heer Vandaele heeft onderstreept.

Ik kijk met zeer veel belangstelling uit naar de debatten die zullen volgen. Ik wil wel nog opmerken dat ik mij ook heb gestoord aan die uitspraak in de Volkskrant over het Nederlands in Vlaanderen. Alsof het Verkavelingsvlaams hier de standaardtaal zou zijn geworden. Ik vind dit soort uitspraken heel erg kort door de bocht. Hij zou iets meer naar onze openbare omroep moeten kijken en luisteren, om het tegendeel te ondervinden. Dat betekent niet dat er niet in allerlei fictieprogramma's variaties kunnen worden gebruikt en gebruikt worden. Met plezier, trouwens. Ik ben een heel grote fan van Bevergem, maar dit geheel terzijde! Dat we in Vlaanderen de norm helemaal zouden hebben losgelaten, zoals hij suggereert, is niet juist. We moeten hem eigenlijk zo snel mogelijk in Vlaanderen krijgen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): De heer Bennis heeft, zoals hij zelf zegt, een gezegende leeftijd. Hij is een wijs man met een staat van dienst. Maar laten we aannemen, minister, dat hij hier een beginnersfout heeft gemaakt. Ik hoop dat het hierbij blijft.

Minister, ik ben blij dat u beklemtoont dat de Taalunie niet alleen een beleidstaak maar ook een normerende taak heeft. Ik blijf dat belangrijk vinden, niet alleen voor onze eigen mensen en onze eigen jongeren die de taal leren, maar zeker ook voor de nieuwkomers hier bij ons en voor de mensen in het buitenland die de moeite doen om Nederlands te leren. We weten dat er dat nog altijd honderden zijn. Er zijn ook honderden docenten in het buitenland die het Nederlands willen leren. Er mag dus geen ruis op zitten met betrekking tot wat nu de norm is en wat correct Nederlands is en wat niet. Anders wordt het nodeloos ingewikkeld voor al die mensen en haken ze af.

Kan zo'n discussie? Mogen we een beetje keet schoppen? Je zou kunnen zeggen van wel. Maar dan kan je dat alleen doen als de Taalunie helemaal buiten de discussie zou staan en heel sterk in haar schoenen zou staan en door iedereen gesteund zou worden. Dan kun je je dat misschien wel veroorloven. Maar in die situatie zit de Taalunie momenteel helaas niet. Dat weten we. Er worden af en toe nog vragen bij gesteld, zoals 'Moet dat nog wel?' en 'Moet het op die manier, in die vorm?' enzovoort. De Taalunie kan zich op dit moment niet veroorloven om nog maar eens het vrije debat over van alles en nog wat op gang te trekken. Minister, in het gesprek van het Comité van Ministers met de algemeen secretaris moet u dat toch eens duidelijk zeggen: wij willen die Taalunie rechthouden en versterken en ervoor zorgen dat het taalbeleid – Nederland en Vlaanderen samen – kansen krijgt. Wij willen dat zeker vanuit Vlaanderen en hopelijk komen wij met de nieuwe Nederlandse collega's tot hetzelfde inzicht. In die zin hoop ik dat de algemeen-secretaris zijn beginnersfoutje niet meer herhaalt.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, er bestaan inderdaad verschillende visies op de Taalunie. Je hebt enerzijds het descriptieve kamp, dat gaat kijken wat er op straat wordt gezegd en dat zegt dat als er een bepaalde kritische massa wordt bereikt, we dan maar de regels moeten volgen. En anderzijds is er het prescriptieve kamp, dat zegt dat een centraal orgaan normerend moet handelen. Minister, u hebt gezegd dat u eerder op de tweede lijn zit. Ik denk dat wij hier allemaal op de tweede lijn zitten. U hebt ook gezegd dat er verschillen in gevoeligheid zijn. Dat is historisch te verklaren. Daar kunnen we een hele boom over opzetten.

Ik vind het wel goed dat het mij de gelegenheid geeft om nog eens het belang van correct Nederlands te onderlijnen of te onderstrepen. Voor een Nederlandstalige

Brusselaar of Brusselse Vlaming is dat toch wel een zeer en teer punt, mijnheer Vandaele. Als we als Nederlandstalige willen dat onze moedertaal in ons eigen land, in onze hoofdstad en in Europa au sérieux wordt genomen, ernstig wordt genomen, dan moeten we zelf af en toe onze taal ernstig nemen. Daarom moet ik u zeggen dat de massa Vlaamse series die ik kan bekijken op commerciële en openbare omroepen in ons eigen land, met ondertitels in het Nederlands, mij echt een doorn in het oog zijn.

Deze puur theoretisch-linguïstische beschouwing van een professor is maar een stormpje in een fingerhoedje. Dat is het belangrijkste voor mij: het ruimere plaatje en niet een theoretisch-linguïstische bedenking van de heer Bennis.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Wij moeten vanuit Vlaanderen het duidelijke signaal blijven geven dat wij opkomen voor een standaardtaal die wij delen met Nederland. Daar zijn goede culturele, maar ook economische redenen voor: we versterken het economische belang van onze taal als we dat samen doen. De rol van de Taalunie is daarin essentieel. Wij zijn daarvan overtuigd, maar we weten dat men daar in Nederland niet van overtuigd is. Dat heeft ten dele te maken met het feit dat men de Taalunie onvoldoende kent. Zelfs onze collega's-Volksvertegenwoordigers kennen onvoldoende de rol van de Taalunie. Dat hebben wij zelf kunnen vaststellen toen wij vorige week met de contactgroep van de Interparlementaire Unie (IPU) vanuit de Senaat zijn gaan praten met de Nederlandse collega's. Onze Nederlandse collega's waren zelfs niet op de hoogte dat de Taalunie verantwoordelijk is voor het opmaken van het Groene Boekje. Dan komen we wel van heel ver. Ik begrijp dat. Het heeft te maken met het feit dat taal veel minder leeft in Nederland.

Die dialoog is heel essentieel. We moeten blijven praten met onze Nederlandse collega's en blijven ijveren voor de gemeenschappelijke taal. Daarin speelt de Taalunie een belangrijke rol.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Wat mevrouw Segers zegt, klopt. Ik snap het ook niet goed. Langs de ene kant gaan we samen naar de Frankfurter Buchmesse en presenteren we ons samen aan de wereld met een heel geslaagd project, en achteraf hoor je dan dergelijke uitspraken. Ik hoorde gisteren in een programma de opmerking dat we misschien nood hebben aan oliemannetjes. Die lijmen de zaken aan elkaar. Ik vond die uitdrukking, die vooral in het Noorden wordt gebruikt, heel mooi. Ik zal vanaf nu ook de term 'oliemannetje' geregeld gebruiken, in het kader van die gedachte.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, ik voel dat hier een goede gedachtewisseling heeft plaatsgevonden. Ik kom uit een andere commissie, waar de sfeer minder goed was. Ik kom vooral uit loyaliteit ten aanzien van de Taalunie. De interparlementaire conferentie (IPC) ligt mij zeer na aan het hart. Ik wil gewoon mee onderstrepen dat de zorg voor onze taal belangrijk is. Ik weet dat dit niet de bevoegdheid is van deze commissie of van u, minister, maar ik hoop dat we dit soort debatten ook binnen de IPC samen met onze Nederlandse collega's kunnen voeren. Dat lijkt mij zeer belangrijk.

Het is één taal die ons verbindt, en dus moeten we ook met de politieke verantwoordelijken dit debat kunnen voortzetten. Na de verkiezingen die er nu zijn geweest, hoop ik dat zij snel een delegatie kunnen samenstellen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Mijnheer Kennes, we moeten deze discussie zeker voortzetten in de IPC, maar dan mét de Nederlandse collega's. Want dat is vaak een probleem. Wij kunnen hier wel van alles willen, en wij zitten op één lijn. Maar wij moeten dat met onze Nederlandse collega's regelen.

Mijnheer Poschet, u hebt gelijk als u het hebt over de rol van de omroepen in verband met het gebruik van de standaardtaal. Maar we zijn daar in goed gezelschap: zelfs de minister-president is het met ons eens.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de sollicitatieprocedure voor de nieuwe directeur-intendant van het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) – 1512 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Cathy Coudyser

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

– *Bart Caron treedt als voorzitter op.*

Yamila Idrissi (sp.a): U weet allemaal dat het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) fantastisch werk levert en geleverd heeft. De Vlaamse audiovisuele sector floreert. We hebben dat meerdere keren kunnen zien op het scherm. Maar het VAF is op zoek naar een nieuwe directeur-intendant. Hiervoor werd een vacature uitgeschreven. Het gaat om een belangrijke functie. Het VAF is een van de belangrijkste organisaties in de audiovisuele sector. Een van de taken van het VAF is het ondersteunen van creaties en producties. Ze focussen ook op talentontwikkeling en promotie. De jaarbudgetten van het VAF bedragen momenteel 17.151.000 euro voor het Filmfonds, 5.012 000 euro voor het Mediafonds, en naar het Gamefonds gaat 730.000 euro.

In de vacature worden enkele belangrijke kwalificaties voor mogelijke kandidaten aangehaald. Er is nood aan een grondig inzicht in de wereld van cultuur, film en media; de kandidaten moeten beschikken over ervaring in leidinggevende topfuncties; hun leidinggevende kwaliteiten moeten zeer goed zijn; ze moeten beschikken over een perfecte drietaligheid. De directeur-intendant moet de drijvende kracht zijn achter de ontwikkeling en de bloei van de Vlaamse audiovisuele sector. Zij of hij krijgt een mandaat van zes jaar, dat kan worden verlengd.

Je zou dan verwachten – omdat het gaat om een belangrijke functie en om belangrijke competenties – dat men daarvoor een assessmentbureau zou inschakelen om de juiste man of vrouw op de juiste plek te krijgen. Maar dat gebeurt niet. Dan vrees ik dat het oldboysnetwerk of het oldschoolnetwerk de overhand zal nemen.

De vacature moet rechtstreeks naar het VAF gestuurd worden. Soms wil je in eerste instantie anoniemer zijn. Als je dan de eerste selectie niet haalt, 'tant pis', dan zit het bij een assessmentbureau.

Minister, welke argumenten worden aangehaald door de organisatie om geen assessmentbureau in te schakelen? Hoe kan de procedure objectief verlopen? Wat zijn daar de valkuilen? Hoe gaat u ervoor zorgen dat dit in de toekomst vermeden kan worden? Zou het niet beter zijn om voor die belangrijke fondsen bijna 'd'office' een assessmentbureau in te schakelen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik hoop u gerust te stellen, want het traject wordt wel degelijk begeleid door een externe consultant, Tom Debaere. Hij is arbeids- en

organisatiepsycholoog en is actief op het vlak van coaching, selectie en evaluatie. Hij werkt alleen en begeleidde reeds andere selectieprocedures in de culturele sector, onder andere bij deBuren en Muntpunt.

Hij zal het selectiecomité bijstaan en zal ook ingeschakeld worden voor de assessments. Hij werd door de raad van bestuur gekozen uit drie consultants aan wie een offerte gevraagd werd. Voor uw informatie en met het oog op transparantie, licht ik ook de timing van de verdere sollicitatieprocedure toe. Daaruit blijkt ook de inbreng van de heer Debaere.

Waar staan we nu? De publicatie van de vacature is gebeurd, op maandag 13 februari, via diverse media. De kandidaturen worden uiterlijk op 31 maart 2017 aan de voorzitter van de raad van bestuur, de heer Jeroen Depraetere gericht. In april zal dan het volgende gebeuren: een jury die bestaat uit een aantal bestuurders, met name mevrouw Greet Claes, mevrouw Caroline Pauwels en de heer Anton Maertens, en de voorzitter, de heer Jeroen Depraetere, en de intendant, de heer Pierre Drouot, toetsen in de tweede helft van april de kandidaturen voor ontvankelijkheid en selecteren een aantal kandidaten op basis van de schriftelijke kandidaturen. De heer Debaere assisteert bij de selectie en informeert nadien de niet-geselecteerde kandidaten.

In mei staat dan het volgende op het programma. Dezelfde jury, eventueel aangevuld met externe deskundigen, interviewt begin mei de kandidaten uit de eerste selectie en selecteert de beste kandidaten. De heer Debaere assisteert de interviews en informeert achteraf de niet-geselecteerde kandidaten. Afhankelijk van het aantal resterende kandidaten wordt vervolgens een assessment van deze kandidaten ingelast, waarna eventueel nog een extra gesprek met hen wordt gepland.

Dan zijn we in juni. De integrale raad van bestuur en de heer Drouot interviewen in juni de laatste kandidaten en maken hun voorkeur bekend. Na overleg met mij starten de onderhandelingen met de gekozen kandidaat of candidate. En dan is het de bedoeling dat in juli de nieuwe directeur-intendant bekend kan worden gemaakt, die dan officieel in dienst zou treden op 1 januari 2018, met eventueel een inwerkperiode in het najaar van 2017. De heer Debaere is gevraagd om de vacature te begeleiden vanaf de jurybijeenkomsten in april. De intendant, de heer Drouot, heeft bij de selectie een adviserende functie zonder stemrecht.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp·a): Bedankt, minister. Uw antwoord stelt mij gerust. Ik hoorde via verschillende kanalen dat daar toch wel ongerustheid is. Ik ben blij dat er een externe consultant is ingeschakeld. Ik denk dat het nog beter zou zijn geweest als het assessmentbureau van bij het begin mee de cv's zou ontvangen, en dat je dan pas in een later stadium, nadat er al een eerste selectie wordt gemaakt, verder gaat. Maar uw antwoord stelt mij voor een groot deel gerust. Ik kijk uit naar de uiteindelijke keuze van het VAF.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Ik wil kort namens onze fractie laten noteren dat de aanwervingsprocedure zeer open en transparant verloopt. Naar wat wij horen – en de minister heeft dat zonet bevestigd – is er een stappenplan ontwikkeld. Alles is goed doorgesproken in de raad van bestuur. Ik denk dat de jury competent genoeg is om over de kwaliteit van de kandidaten te oordelen.

Inderdaad, er komt wel degelijk een assessment aan te pas, zij het dan in een latere fase van de aanwervingsprocedure. Het lijkt ons dan ook een zeer open, transparante en gedegen procedure. We denken dat het VAF zijn uitstekende werking prima zal kunnen verderzetten met 'the right man in the right place'.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik wil mij daarbij aansluiten. Mijn lokale ervaring leert mij dat assessmentprocedures net heel duur zijn en dat het dus niet meer dan normaal is dat die pas helemaal op het einde komen, bij mensen die al een eerdere selectie hebben doorgemaakt – schriftelijk, mondeling, wat ook. Ik vond de vraag een beetje vreemd. Uiteraard gebeurt dat hier op een transparante en correcte manier, met een extern bureau. Wij steunen deze procedure volmondig vanuit de CD&V-fractie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.